

Epílogo: El Barrio de la Alegría

Epíleg: El Barrio de l'Alegria

Epilogue: The Neighborhood of Joy

Jorge Melguizo

Director de la Cátedra Medellín-Barcelona

Basurero, violencia, transformación. Esas tres palabras sirven para definir a Moravia. O mejor: las 2 primeras palabras son las que definieron a Moravia y, aunque para una parte de la población de Medellín son las que siguen sonando cuando se menciona Moravia, la palabra transformación es la que hoy define este barrio, la que lo nombra, la que es asumida por sus casi 40.000 habitantes.

Moravia fue lo peor: la peor decisión de la alcaldía de Medellín, que desde 1969 hasta 1984 usó ese terreno como basurero a cielo abierto, sin ningún tipo de tratamiento a los residuos, sin ningún control sanitario, sin ningún respeto por la vida miserable de cientos y miles de personas que empezaron a asentarse allí y que día a día buscaban en el morro de basura su sustento.

Moravia fue lo peor: es impensable, increíble, que toda una ciudad se haya hecho la de la “vista gorda” ante esa tremenda realidad que fue surgiendo allí, a solo 20 calles del centro mismo de la ciudad, y que después de dejar de ser basurero público municipal se convirtió en territorio de todo tipo de violencias.

Moravia fue lo peor: la politiquería llevada a su extremo por candidatos y gobernantes, que auparon y apoyaron asentamientos de viviendas encima de una montaña de basura, enferma y enfermadora.

Moravia fue lo peor: bandas, narcotráfico y paramilitares, todos juntos, y antes milicias guerrilleras, asentados en 4 kilómetros cuadrados y convirtiendo en un infierno un espacio donde desplazados de otras violencias buscaban su refugio.

Moravia ya no es lo peor, ni de lejos: 8 años intensos de transformación, con varios hitos muy significativos y con grandes retos.

Hoy pasa por Moravia la ciencia y la tecnología, no solo de la mano de sus enormes –en todo sentido- vecinos Explora y Jardín Botánico, sino también del proyecto bellísimo de convertir el que fuera morro de basura (y de oprobio) en modelo de descontaminación y gestión ambiental.

Hoy pasa por Moravia el turismo, el interno de Medellín y el externo de ciudades y países que se pasea por sus calles, esas que ni se imaginaba y a las que temía.

Hoy pasa por Moravia lo mejor de la cultura, con el Centro de Desarrollo Cultural, sueño y proyecto de la propia comunidad, como bastión de creación, como construcción de estéticas y de éticas.

Hoy pasa por Moravia la participación, la vocación de siempre de sus habitantes, especialmente de las mujeres, por el trabajo colectivo de causas comunes.

Hoy pasan por Moravia los sueños y los compromisos. Hoy en Moravia se hace evidente la transformación. Falta mucho, muchísimo. La pobreza sigue siendo parte del duro paisaje. No todas las violencias se han frenado. La politiquería sigue intentando allí sus mañas. Pero hoy no huele a basura, ni sus calles son temidas. Hoy huele a pan dulce en Moravia. Y se siente la alegría. Moravia es el barrio de la alegría, en Medellín.

Abocador, violència i transformació. Aquestes tres paraules serveixen per definir a Moràvia. O millor: les dues primeres paraules són les que van definir a Moràvia i, encara que per una part de la població de Medellín són les que segueixen sonant quan s'esmenta Moràvia, la paraula transformació és la que avui defineix aquest barri, la qual l'anomena, la qual cosa és assumida pels seus gairebé 40.000 habitants.

Moravia va ser el pitjor: la pitjor decisió de l'alcaldia de Medellín, que des del 1969-1984 va utilitzar aquest terreny com abocador a cel obert, sense cap tipus de tractament als residus, sense cap control sanitari, sense cap respecte per la vida miserable de centenars i milers de persones que van començar a assentar-se i que dia a dia buscaven al morro d'escombraries la seva subsistència.

Moravia va ser el pitjor: és impensable, increíble, que tota una ciutat hagi fet la "vista grossa" davant d'aquesta tremenda realitat que va sorgir allà, a només 20 carrers del centre mateix de la ciutat, i que després de deixar de ser abodador públic municipal es va convertir en territori de tot tipus de violències.

Moravia va ser el pitjor: la "politiqueria" portada al seu extrem per candidats i governants, que van fer pujar i van donar suport a assentaments d'habitatges sobre una muntanya d'escombraries, malalta i malaltissa.

Moravia va ser el pitjor: bandes, narcotràfic i paramilitars, tots junts, i abans milícies guerrilleres, assentats en quatre quilòmetres quadrats i convertint en un infern un espai a on desplaçats d'altres violències buscaven el seu refugi.

Moravia ja no és el pitjor, ni de lluny: vuit anys intensos de transformació, amb diverses fites molt significatives i amb grans reptes.

Avui passa per Moràvia la ciència i la tecnologia, no només de la mà dels seus enormes - en tot sentit - veïns Explora i Jardí Botànic, sinó també del projecte bellíssim de convertir el que va ser morro d'escombraries (i d'oproibi) en model de descontaminació i gestió ambiental.

Avui passa per Moràvia el turisme, l'intern de Medellín i l'extern de les ciutats i dels països que es passeja pels seus carrers, aquelles que ni s'imaginava i a les quals temia.

Avui passa per Moràvia el millor de la cultura, amb el Centre de Desenvolupament Cultural, somni i projecte de la pròpia comunitat, com bastió de creació, com a construcció d'estètiques i d'ètiques.

Avui passa per Moravia la participació, la vocació de sempre dels seus habitants, especialment de les dones, pel treball col·lectiu de causes comunes.

Avui passen per Moràvia els somnis i els compromisos. Avui a Moràvia es fa evident la transformació. Falta molt, moltíssim. La pobresa segueix sent part del dur paisatge. No totes les violències s'han frenat. La "politiqueria" segueix intentant les seves manyes. Però avui no fa olor de escombraries, ni els seus carrers són temuts. Avui fa olor de pa dolç a Moràvia. I se sent l'alegria. Moràvia és el barri de l'alegria, a Medellín.

Dump, violence and transformation. Those three words are used to define Moravia. Better said: the first two words are those that used to define Moravia and, although for a part of Medellin's population are still the ones ringing when you mention Moravia, the word transformation is the one now better define this neighborhood, the one that names it, which is assumed by its nearly 40,000 inhabitants.

Moravia used to be the worst: the worst decision of the mayor of Medellin, whom from 1969 to 1984, used that land as open dumps, without any waste treatment, without any sanitary control, with no respect for the miserable life of hundreds and thousands of people that began to settle there every day looking for garbage to survive.

Moravia was the worst: it is unthinkable, unbelievable, that an entire city has made the "blind eye" to this awful reality that was emerging there, just 20 blocks from the center of the city, and after stopped from being the municipal public dump it became a territory to all forms of violence.

Moravia was the worst: the politics taken to the extreme by candidates and rulers, who arose and supported housing settlements on top of a mountain of garbage, sick and infirm.

Moravia was the worse: gangs, drug dealers and paramilitaries, all together, and before the guerrilla, settled in 4 square kilometers and turning into a hell, a place where displaced from other violence sought his refuge.

Moravia is not the worst anymore, not even close: 8 years of intense transformation, with very significant milestones and challenges.

Today science and technology passes through Moravia not only by the hand of their great -in every sense- neighbors such as Explora and Botanical Garden, but also by the beautiful project that would turn the nose of trash (and infamy) in a decontamination and environmental management model.

Today tourism passes through Moravia, internal from Medellin and external from cities and countries who wander the streets, those that weren't imagined and were feared.

Today the best of culture passes through Moravia, the Cultural Development Center a project dreamed and made by the community, as the bastion of creation, as a aesthetics and ethics builder.

Today participation passes through Moravia, usual vocation of its inhabitants, especially women, for the common causes and collective work.

Today dreams and commitments go through Moravia. Today in Moravia transformation is evident. Way too much is still missing. Poverty remains as part of the hard landscape. Not all kinds of violence have slowed. The politicking is still trying its tricks there. But today does not smell like garbage, nor are its streets feared. Today smells like fresh bread in Moravia. And joy is felt. Moravia in Medellin is the neighborhood of joy.